

V.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om Hærens Forsyning med de i Tilfælde af Krigsberedskab manglende Heste og Vogne.

(Afgiven af Landsstingets Udvalg den 17de Januar 1876).

Det foreliggende Lovforflag bør modtages med Anerkjendelse, thi siden Emanationen af Hærløven 6te Juli 1867, der ism § 178 bestemte, at Hærens Forsyning med de i Tilfælde af Krigsberedskab manglende Heste skulde ordnes ved Lov, ere Forholdene tilvisse ikke forandrede i saadan Retning, at det nu skulde være mindre nødvendigt end dengang, at have en Ordning tilstede, som gjør Krigsbestyrelsen det muligt at fikke, at Felt-hærens Forsyning med dette vigtige Materiel kan holde Skridt med den øvrige Mobilisering. Ifølge Lovforflagets Motiver antages det, at af det til Felt-hærens Forsyning fornødne Antal Heste omtrent $\frac{1}{5}$ under alle Omstændigheder i betimelig Tid kan tilveiebringes ved frit Indkjøb, hvorimod de øvrige, henved 4,000, maa bringes hurtigere tilstede, end det kan ske ad den Veie. Lovforflaget vil se dette opnaaet paa anden Maade end den foreløbige Lov 12te December 1863, der udfikret af Kommunerne uden at tillægge dem en Expropriationsret; det foretrækker, og Udvalget mener med Øie, at anordne en Udfikrning hos Landets Hesteiere mod Estatning (§ 5) og paalægge kommunale Bestyrelser at være forberedte paa i Tilfælde af Krigsberedskab at muliggjøre saadan Udfikrning med fornøden Hurtighed; det følger herved samme Veie som flere andre Staters Mobiliseringslove og stiller til den Ende samme Hovedbestemmelse som disse i Spidsen, nemlig, at „i Tilfælde af Krigsberedskab indtræder for samtlige Rigets Hesteiere Forpligtelsen til paa Øvrighedens Forlangende at stille til Hærens Naadighed de dem tilhørende til Krigsbrug egnede Heste, som Hæren behøver.“ (§ 1 ifr. §§ 4 og 3, 2det Stykke).

Den saaledes Rigets Hesteiere paalagte Forpligtelse og den saaledes Staten tillagte Ret har

Udvalgenes Betænkninger.

det nu vistnok ikke været Lovforflagets Tanke at begrænse paa den Maade, at nogen Hesteier skulde kunne paafalde, at Bestyrelsen for den Kommune, han tilhører, har fremstillet (§ 3) det Antal til Krigsbrug egnede Heste, som Kommunen ifølge Fordelingen efter § 2 skal afgive, og paa Grund deraf skulde være berettiget til at vægre sig ved at fremstille og afgive ham tilhørende Heste. Men det foreligger paa den anden Side, at § 2 ifkun ommelder en (saa vidt mulig ligelig) Fordeling over hele Riget, og at § 3 ifkun paalægger de kommunale Bestyrelser at tilveiebringe et efter denne Fordeling fastsat Antal Heste. Da det imidlertid efter vore Forhold ikke alene er tænkeligt men, særlig naar henses til Karakteren af de Foranstaltninger, der fortiden ere foreslaaede til at tilveiebringe et militært Forsvar for Danmark, sandsynligt, at Krigsbestyrelsen i Tilfælde af fjendeligt Overfald vil være udelukket fra at foranstalte en Hesteudfikrning over hele Riget, saa at Lovforflagets Bestemmelser vilde vise sig utilstrækkelige, idet der i saadant Tilfælde vilde savnes Lovhjemmel for at kræve Kommunalbestyrelsernes Medvirkning til at tilveiebringe et større Antal Heste, end det paahviler dem at afgive ifølge den almindelige Fordeling over hele Landet: tror Udvalget med Hensyn dertil at burde foreslaa en Fuldstændiggjørelse til yderligere Sikkring af Opnaelsen af det tilsigtede Maal og tillader sig til den Ende at stille Ændringsforflaget Nr. 2, som gaar ud paa i § 2 at tilføie en Bemyndigelse for Indenrigsministeren til at foretage en overordenlig Fordeling af det manglende Antal Heste, naar ved indtraadt Krigsberedskab en Udfikrning over hele Riget umuliggjøres, og i § 3 at foretage den derefter fornødne Ændring.